

ΙΕΡΟΣ ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ

ΟΡΘΟΚΣΕΥΤΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΘ' ΕΒΔΟΜΙΔΑ
Προοίκα μὲν καὶ ἐπιστάσις τοῦ Μητροπολίτου Σμύρνης Χρυσοστόμου
ΔΗΜΙΤΡΙΟΥ ΔΕ ΚΑΙ ΠΡΟΣ ΟΦΕΛΟΣ ΤΗΣ ΟΡΘΟΚΣ. ΑΔΕΛΦ. «ΕΥΣΕΒΕΙΑΣ».

ΕΤΟΣ Γ' ΕΝ ΣΜΥΡΝΗ τῆ 13 Ἰανουαρίου 1913 ΛΡΙΘ. 93

«Ὁ Ἰωσήφ ἐγερθεὶς παρέλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ νυκτὸς καὶ ἀνεχώρησεν εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἦν ἐκεῖ ἕως τῆς τελευτῆς Ἡρώδου» (Ματθ. β', 14,1)

ΦΩΣ ΕΝ ΤΩ ΣΚΟΤΕΙ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΜΕΤΑ ΤΑ ΦΩΤΑ

«Ὁ λαὸς ὁ καθήμενος ἐν σκότει εἶδε φῶς μέγα καὶ τοῖς καθημένοις ἐν χόρῳ καὶ σκιᾷ θανάτου φῶς ἀνέτειλεν αὐτοῖς».

Ἐν ταῖς προλαβούσαις ἐορταῖς εἶδομεν τὸν Ἰησοῦ νήπιον ἐν τῇ φάτνῃ, ὀκταήμερον ἐν τῷ Ναῶ, δωδεκαετῆ ἐν μέσῳ τῶν Νομοδιδασκάλων, καὶ τέλειον τὸν ἐκ τελείου Θεάνθρωπον ἐν τῷ Ἰορδάνῃ.

Σήμερον βλέπομεν τὸν Ἰησοῦ ἐν τῷ ἀναγνωσθέντι Ἱερῷ Εὐαγγελίῳ ὡς τὸν μέγαν καὶ αἰώνιον διδάσκαλον τῆς ἀνθρωπότητος, ἐξερχόμενον εἰς τὸ κήρυγμα καὶ εἰσερχόμενον ἐν μέσῳ τῶν ἐσκοτισμένων, ἐν μέσῳ τῶν ὁποίων ἀνατέλλει ἀπὸ τῆς σήμερον τὸ μέγα φῶς καὶ ὁ ἀκτινοβόλος ἄδυτος τῆς δικαιοσύνης ἥλιος.

Ἀφ' οὗ αἱ προφητεῖαι ὅλαι ἔλαβον τὸ πέρας των καὶ ἐσιώπησαν πλέον, ἀφ' οὗ ἡ φωτιὰ τοῦ ἐσχάτου καὶ μεγάλου Προφήτου, τοῦ Προδρόμου Ἰ-

ωάννου, ἐπλήρωσεν ὅλας τὰς γωνίας τῆς Ἰουδαίας χώρας, καὶ ἐσιώπησε, διότι τῷ καιρῷ ἐκείνῳ συλληφθεὶς εἶχε ἑπιθῆναι εἰς τὰς φυλακὰς ὁ Ἰωάννης, καὶ σκότος πρὸς στιγμήν εἶχε καλύψη καὶ αὐθις τὸν ὀρίζοντα τῆς Ἰουδαίας, ἰδοὺ ἀνατέλλει ὁ μέγας ἥλιος, ἰδοὺ φαίνεται τὸ μέγα φῶς, ἰδοὺ ἀκούεται νέον κήρυγμα, κραταιότερον τοῦ κήρυγματος τοῦ Ἰωάννου, ἰδοὺ βοᾷ νέα φωνή, ἧς μεγαλοφωνότερα καὶ ὑψηλότερα δὲν ἠκούσθη ἀπὸ καταβολῆς κόσμου, οὐδὲ θέλει ἀκουσθῆναι μέχρι τῆς δευτέρας τοῦ Κυρίου παρουσίας.

«Καὶ ὁ λαὸς ὁ καθήμενος ἐν σκότει εἶδε φῶς μέγα»· χαίρει δὴ τὴν ἀγῆν τῆς νέας ἐποχῆς, ἐνωπίζεται καὶ εὐαγγελίζεται νέα εὐαγγέλια, βλέπε

φῶς ὅλως ἀνόμιον πρὸς τὰ μέγιστα τότε γνωστὰ φῶτα καὶ τοῦ νόμου τοῦ Μωϋσέως καὶ τῆς Ἑλληνικῆς φιλοσοφίας, τὰ ὁποῖα οὐδὲν ἄλλο ἕως τότε κατώρθουν νὰ φωτίσωσιν, εἰμὴ τὴν ἠθικὴν γύμνωσιν καὶ τῶν κωμμένων διὰ τὸν Νόμον Ἰουδαίων καὶ τῶν ὑπερηφάνων διὰ τὴν σοφίαν τῶν Ἑλλήνων, τὴν ἐσχάτην αὐτῶν πτωχείαν καὶ χρεωκοπίαν, ἧς ἡ ὑψίστη γνῶσις συνωπίζεται εἰς τὸ πασίγνωστον Σωκρατικὸν «ἐν οἶδα ὅτι οὐδὲν οἶδα».

Ὁ λαὸς ὁ καθήμενος ἐν σκότει εἶδε τὸ μέγα φῶς τοῦ Χριστιανισμοῦ τὸ φωτίζον πάντα ἄνθρωπον, ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον, διότι πρὸ τοῦ Χριστιανισμοῦ δὲν ὑπῆρχε ἄλλο τι εἰμὴ ἠθικὸν σκότος, Ἄδης καὶ ἀπώλεια.

Ἡμεῖς οἱ ἄνθρωποι, συνηθισμένοι ἀπὸ τῆς νηπιακῆς ἡμῶν ἡλικίας νὰ βλέπωμεν τὸν ἥλιον ἀνατέλλοντα καὶ δύοντα ὑπεράνω τῶν κεφαλῶν μας, ζῶμεν συνηθῶς μακρὰν ζοὴν χωρὶς ποτὲ νὰ ὑψώσωμεν τὰς κεφαλὰς μας ν' ἀπολαύσωμεν καὶ θαυμάσωμεν τὸ θέαμα

τοῦ φωτίζοντος ἡμᾶς ἡλιακοῦ φωτός καὶ τοῦ ἐνάστρου οὐρανοῦ, καὶ διερχόμεθα κόσμον ὅλον θινμάτων, χωρὶς καὶ νὰ τὸ ὑποπτευόμεθα.

Τοιαύτη εἶνε ἡ διαγωγή μας καὶ ὡς πρὸς τὸ φῶς τοῦ Ἰησοῦ καὶ τὰς ἀναριθμήτους ἠθικὰς καλλονὰς καὶ εὐεργεσίας, διὰ τῶν ὁποίων ἡ χεὶρ τοῦ Κυρίου ἐπλήρωσε τὸν ἠθικὸν κόσμον τῆς ἀνθρωπότητος.

Ὅπως δεόντως ἐκτιμήσωμεν τὴν ἀξίαν τοῦ μεγάλου τούτου ἠθικοῦ φωτός καὶ εὐεργετήματος τοῦ Εὐαγγελίου, ἔπρεπε νὰ ὀπισθοχωρήσωμεν νοερῶς πρὸς τοὺς ἀρχαίους χρόνους καὶ νὰ σταματήσωμεν εἰς τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, καθ' ἣν τὸ φῶς τοῦτο ἔλαμψεν εἰς τὸν ἐσκοτισμένον ἐκείνον κόσμον διὰ πρώτην φοράν ἔπρεπε νὰ ἐπαναφέρωμεν, εἰ δυνατόν, πρὸς στιγμήν τὴν βαθεῖαν καὶ σκοτεινὴν ἐκείνην νύκτα, ἐν τῇ ὁποίᾳ εὐρίσκετο βεβηθισμένος ὁ ἐθνικὸς κόσμος πρὸ τῆς ἐμφανίσεως τοῦ Χριστιανισμοῦ, ἵνα ἐκτιμήσωμεν τὴν ἀξίαν τοῦ ἐπιλάμψαντος ἐν μέσῳ τοῦ σκότους ἐκείνου, καὶ τῶν καθημέ-

νων ἐν χώρᾳ καὶ σκιᾷ θανάτου λαῶν τῆς τότε ἐποχῆς, Ἰλαροῦ καὶ ἀνεσπέρου μεγάλου τούτου φωτός.

Τὴν σήμερον ὅ,τι βλέπομεν ἐν τῷ κόσμῳ, ὅ,τι εἴμεθα, ὅ,τι ὑπάρχει ἐν τοῖς κοινωνικοῖς θεσμοῖς, ἐν ταῖς ἐπιστήμαις, ἐν ταῖς τέχναις, ἐν ταῖς συνηθείαις τοῦ βίου μας, ἐν τῷ πολιτισμῷ, ἐν τῇ προόδῳ τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, τὰ πάντα πανταχόθεν περιλούονται ἐν τῷ ἀπλήτῳ εὐαγγελικῷ φωτί, διότι «ἐν αὐτῷ ζῶμεν καὶ κινούμεθα καὶ ἐσμέν», καὶ πᾶν, ὅ,τι ἀναπνέομεν, καὶ αὐτὸς ὁ ἀήρ καὶ ἡ ἀτμόσφαιρα τοῦ πνευματικοῦ κόσμου εἶνε τὰ πάντα τὰ πάντα χριστιανικά.

Λοιπὸν πρὸς σιγμὴν ἄς ἀναποδίσωμεν νοερῶς, καὶ ἄς ἀντικρούσωμεν εἰς τὴν ἠθικὴν μας ἐκείνην γυμνότητα, ἐν ἣ μᾶς εὔρεν ὁ Χριστιανισμὸς κυλιόμενος:

Τότε τῷ καιρῷ ἐκείνῳ αἱ παχυλώταται καὶ γελοιωδέσταται δεισιδαιμονίαι, δι' ἃς ἡμεῖς σήμερον γελῶμεν, καὶ πολλάκις καὶ ἐρονθριῶμεν, ἐλατρεύοντο ὡς Θεοί. Αἱ ὑψηλαὶ ἔννοιαι περὶ ἐνός

Θεοῦ πνευματικοῦ, περὶ ψυχῆς ἀόλου καὶ ἀθανάτου, περὶ θείας προνοίας, περὶ μελλούσης κρίσεως, περὶ πτώσεως καὶ ἀνορθώσεως τῶν ἀνθρώπων, ὅλα ἦσαν σκότος καὶ ἄβυσσος ζόφου: «ἐν χώρᾳ καὶ σκιᾷ θανάτου εὐρίσκοντο ὅλοι οἱ λαοί». Ἔλεος, ἀγάπη, ἀδελφοσύνη, ἰσότης, ἐλπίς, πίστις, αὐταπάρησις, αὐτοθυσία, ἀγιότης, μαρτύριον, πᾶσαι αἱ ἀρεταὶ αὐταὶ αἱ πληροῦσαι τὴν γῆν ἀγαθῶν καὶ ὠραίων πράξεων καὶ ἀποτελοῦσαι τὴν δόξαν καὶ εὐδαιμονίαν τῆς ἀνθρωπότητος, τότε ἦσαν σκότος, ἦσαν ἄγνωστοι, δὲν εἶχον οὔτε λέξιν οὔτε ὄνομα εἰς τὰς διαλέκτους τῶν ἀνθρώπων. Ὑπῆρχε τότε ὁ ζοφερὸς ἐκεῖνος καιρὸς, ὅποτε τὰ $\frac{2}{3}$ τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, οἱ δοῦλοι, ἦσαν ηὐλισμένα ὡς χαμερπῆ ζῶα, ὅτε τὸ ἀνθρώπινον αἷμα ἔρρεε ποταμηδὸν ἐν τοῖς ἀμφιθεάτροις, ἵνα εὐφραίνωνται διεφθαρμένοι ὄχλος καὶ δέσποιναι ῥωμαῖαι ἀκολαστόταται, ὅτε τὰ βρέφη ἐθυσιάζοντο δι' ἀπλῆν ἰδιοτροπίαν, ὅτε οἱ ἔφηβοι τερατωδῶς ἐμολύνοντο, ὅτε ἡ γυνὴ καὶ ὁ γάμος ἐθεωροῦντο ἄ-

τιμα, ὅτε τὸ δίκαιον τοῦ πολέμου ἦτο ἀδυσώπητον καὶ ἀνηλεές, ὅτε φιλάνθρωπία καὶ οἰκτος ἦσαν ἄγνωστα παντελῶς, ὅτε τέρας τι ὑπὸ τὸ ὄνομα Καίσαρος ἐθεωρεῖτο ὡς Θεός, καὶ οἱ ἄνθρωποι συντειριμμένοι ὑπὸ τὰς σιδηρᾶς πτέρνας τοιούτων τυράννων δὲν ὑπώπιενον κἄν οὔτε τὰ ἀνθρώπινα δικαιώματά των, οὔτε τὸ μεγαλεῖον τῆς διανοίας των, καὶ ἔτρεχον ὡς ἀγέλη κτηνῶν κατόπιν τοῦ ἄρματος τοιούτων τεράτων! Αὐτὸς ἦτο ὁ λαὸς ὁ καθήμενος ἐν σκότει, ἐν χώρᾳ καὶ σκιᾷ θανάτου, ὡς λέγει τὸ εὐαγγελικὸν ἀνάγνωσμα. Τοιοῦτοι ἦσαν οἱ Ἑθνικοί.

Ἀλλὰ καὶ ἡ κατάστασις τοῦ Ἰουδαϊκοῦ κόσμου δὲν ἦτο διόλου καλλιτέρα. Ἡ θρησκεία του κατήτησεν ὑποκρισία μετὰ τοὺς τότε Γραμματεῖς, καὶ Φαρισαίους καὶ τοὺς διδασκά-

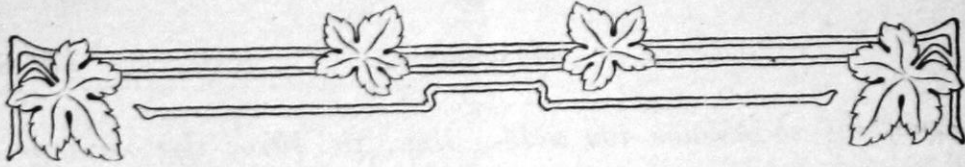
λους, τὸ ἔθνος εἶχε καταστραφῆ, αἱ ἐλπίδας τοῦ ἐξηγεμίσθησαν καὶ τὸ ἐγκατέλιπον τύραννος μετὰ τύραννον ἐπεκάθησεν ἐπὶ τοῦ τραχήλου του, καὶ οὐδὲν ὀρθιον εἶχε μείνη ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ, εἰς δὲ ἄρπαξ ἀλλογενῆς Ἰδουμαῖος ἐκάθητο ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ βασιλικοῦ θρόνου τοῦ Δαυὶδ καὶ τοῦ Σολομῶντος ὡς ἀπεσταλμένος ἄλλου τυράννου, τοῦ Κοσμοκράτορος Καίσαρος.

Εἰς αὐτὴν τὴν θέσιν ἄς τεθῶμεν, καὶ ἐε τοιαύτης ἀπόψεως ἄς ἀτενίσωμεν εἰς τὸ ἀνατέλλον νέον τοῦτο φῶς, περὶ οὗ λαλεῖ τὸ σημερινὸν Εὐαγγέλιον ὅτι «ὁ λαὸς ὁ καθήμενος ἐν σκότει εἶδε φῶς μέγα, καὶ τοῖς καθημένοις ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θανάτου φῶς ἀνέτειλεν αὐτοῖς».

Ἀλλὰ περὶ τούτου θὰ λαλήσωμεν ἄλλοτε.

† Ο ΣΜΥΡΝΗΣ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

ΓΟΝΕΙΣ ΚΑΙ ΤΕΚΝΑ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου φυλλαδίου)

Ἄλλὰ πῶς λοιπὸν ἐξηγεῖται τὸ γεγονός, ὅτι ὁ Θεὸς ἐνεπιστεύθη εἰς τὸν πρῶτον, οὕτως εἰπεῖν, τυγχόντα τὸ εὐγενὲς ἔργον τοῦ παιδαγωγοῦ;

Ἄρκει δύο νέοι οἱοὶ δῆποτε νὰ ἐνωθῶσιν, ἔστω καὶ ἄνευ τῶν δεσμῶν τοῦ νομίμου γάμου, ἵνα λάβωσιν ὑπαρξίν ἀνθρώπιναι ὑπάρξεις. Ἐν τῷ ζητήματι τούτῳ ὡς καὶ ἐν πολλοῖς ἄλλοις σκανδαλίζει ἡμᾶς ἡ προᾶξις τοῦ Κυρίου καὶ ἀκούει τις νὰ λέγηται μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων συχνάκις, ὅτι ἡμεῖς δὲν θὰ ἐνηργοῦμεν κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, ἂν εὐρισκώμεθα εἰς τὴν θέσιν τοῦ Θεοῦ. Διατί λοιπὸν οὕτως ἐνεργεῖ ὁ Κύριος;

Ἄκριβῶς, διότι ἐπιθυμεῖ νὰ διαπαιδαγωγηθῶσιν οἱ γονεῖς διὰ τοῦ τρόπου τούτου καὶ διότι ὁ Κύριος ἀναχωρεῖ ἐκ τῆς ἀρχῆς, τῆς ἀποτελούσης τὴν βάσιν πάσης ὀρθολογιστικῆς παιδαγωγικῆς, καθ' ἣν ἵνα ἐπιτύχη τις πολὺ ὀφείλει πολὺ νὰ ζητῇ.

Ἡ εὐγένεια ὑποχρεοῖ, λέγει ἡ λαοφιμία ὅτιαν, προκειμένου νὰ ἐκτελέσῃ ἔργον τι τὸ παιδίον διε-

γείρη ὁ παιδαγωγὸς τὴν φιλοτιμίαν καὶ τὴν θέλησιν αὐτοῦ, λέγων πρὸς αὐτὸ ὅτι εἶνε ἱκανὸν νὰ τὸ πράξῃ ἀρκεῖ μόνον νὰ τὸ θέλῃ παρέχει αὐτῷ τὸ κέντρον, τὸ ὁποῖον ὠθεῖ αὐτὸ εἰς πᾶσαν γενναίαν καὶ μεγάλην προᾶξιν. Ἐὰν δὲ τοῦναντίον δώσῃ εἰς τὸ παιδίον νὰ ἐννοήσῃ ὅτι οὐδὲν δύναται καὶ οὐδεμίαν ἔχει ἀξίαν, τότε τῷ ἀφαιρεῖ καὶ τὴν ὀλίγην ζωὴν, ἣν εἶχε καὶ παραλύει ἐντελῶς τὰς μικρὰς του δυνάμεις καὶ κινδυνεύει οὕτω πολλάκις νὰ ἐμποδιοθῇ ἀπὸ τοῦ νὰ ἀναπτυχθῇ.

Ὁ Alphonse Daudet ἔν τινι τῶν ἔργων του διηγεῖται ὅτι εἶχεν ἀδελφὸν νεότερον ὀνόματι Ἰάκωβον, ὅστις ἦτο φειδωλῶς περροικισμένος ὑπὸ τῆς φύσεως ἢ τοῦλάχιστον ὀλιγώτερον παρὰ ὁ πρεσβύτερος καὶ διὰ τοῦτο μετὰ δυσκολίας μεγάλης παρηκολούθει τὰς σπουδὰς του. Ἄλλ' ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον καθίστα χειροτέραν τὴν κατάστασιν ἦτο ὅτι ὁ πατήρ του ἀπειθάρρουνεν αὐτὸν καθ' ἐκάστην, λέγων πρὸς αὐτόν: Ἄκωβ, ὁμοιάζεις μὲ ὁ-

νον!» Τοῦτο δὲ ἐπανελάμβανε τὸσον συχνὰ καὶ μετὰ τόσης πεποιθήσεως, ὥστε τὸ δυστυχὲς παιδίον ἐπίστευσε, ὅτι ἀνήκει πράγματι εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ περιφρονημένου τούτου ζώου καὶ ἡ τοιαύτη πρὸς ἑαυτὸν δυσπιστία ἐγένετο αἰτία μεγάλης δι' αὐτὸν συμφορᾶς καὶ τὸ χειρίστον παρενέβαλε μέγιστον ἐμπόδιον εἰς τὴν ἀνάπτυσίν του.

Ἄλλ' ὁ ἐν οὐρανοῖς Κύριος ἡμῶν δὲν ἐνεργεῖ οὕτως, ἀλλὰ πράττει ἀκριβῶς τὸ ἀντίθετον. Ἴδου δὲ διατί ἐμπιστεύεται εἰς γονεῖς, οἵτινες φαίνονται ἡμῖν ἀνάξιοι, ἀθάνατα πλάσματα, ἅτινα νὰ βοηθήσωσι πρὸς ἐπιτυχίαν τῆς σωτηρίας των καὶ ἀνάπτυσιν πλήρη τῆς ὑπάρξεώς των.

Ἄλλὰ δυνατόν νὰ ὑπάρχωσι μεταξὺ τῶν ἀναγνωστῶν μου νέοι καὶ νέοι μῆπω συζητηθέντες καὶ πρόσωπα ὀρίμου ἡλικίας μαίναντα ἄγαμα οἱ ὁποῖοι θὰ σκεφθῶσιν ὅτι αἱ σελίδες αὗται δὲν ἀφορῶσιν οὐτούς, ἀφοῦ δὲν ἔχουσι τέκνα ἵνα ἀναθρέψωσιν. Ἐὰν τὰ πρόσωπα ταῦτα οὕτω σκέπτονται, ἀπατῶνται μεγάλως, γνωστοῦ ὄντος ὅτι πάντες ἐκόντες ἄκοντες ἐξασκοῦμεν ἐπίδρασιν ἐπὶ τῶν ἄλλων καὶ πρὸς ἡμᾶς καθ' ἐκάστην στιγμὴν διευθύνεται στρατιὰ ὀλόκληρος βλεμμάτων ἐταστικῶν, ἐπαγρυπνούντων, κατατρογόντων τοῦτ' αὐτὸ ἡμᾶς καὶ κατὰ τὸ λαοφάνημα, τὸ ὁποῖον δι-

δομεν, ὀδηγοῦμεν καὶ παρασύρομεν τὴν νεότητα πρὸς τὴν μίαν διεύθυνσιν ἢ πρὸς τὴν ἄλλην. Καὶ δὲν βλέπομεν πράγματι καθ' ἐκάστην ἐνήλικα παιδία, τὰ ὁποῖα ἀναιδῶς καὶ ἀσυστόλως κρατοῦσι διὰ τῶν χειλέων τὸ τσιγάρον καὶ καπνίζουσιν ἐνώπιον τῶν ἀνωτέρων των ἀδιαφοροῦντα, καὶ διὰ τὴν σωματικὴν βλάβην τὴν ὁποίαν ὁ καπνὸς προξενεῖ; Τοῦτο δὲ πράττουσιν ὅτι διότι εὐρίσκουσιν εὐχαρίστησιν τινε, ἐπειδὴ ἡ ἐκ τούτου εὐχαρίστησις ἐρχεται κατόπιν, ἀφοῦ πρῶτον ἐθίσσωσι τὸν ὀργανισμόν των ἀλλὰ διότι εἶδον τοὺς ἀνωτέρους, τοὺς πρεσβυτέρους των νὰ καπνίζουσιν. Τοῦτ' αὐτὸ δὲ συμβαίνει καὶ παρὰ ταῖς μικραῖς κόραις, αἱ ὁποῖαι μετὰ πάθους ἐπιδίδονται εἰς τὴν πολιτέλειαν καὶ τοὺς νεωτερισμοὺς, ἀπλῶς καὶ μόνον διότι εἶδον τὰς μεγαλειτέρας των κατὰ τὴν ἡλικίαν νὰ ζητῶσι νὰ ἐλκύσωσι τὴν προσοχὴν καὶ τὴν ἐκτίμησιν τοῦ κόσμου διὰ τῆς ἐπιδειξέως καταφόρτου ἐκ διαφόρων στολισμάτων πύλου ἢ πολυτίμου τινὸς κοσμήματος. Τὰ κοράσια ταῦτα θὰ ἐσκέπτοντο βεβαίως ἄλλως, ἂν ἔβλεπον πέριξ αὐτῶν γυναῖκας σοβαρὰς καὶ ἀπησχολημένας μόνον εἰς καλὰς καὶ χριστιανοπρεπεῖς ἐνασχολήσεις. Οἱ λόγοι καὶ αἱ πράξεις τῶν ἀνθρώπων μὴ λησμονῶμεν, ὅτι εἶνε ἀποτέλεσμα ἐπιδράσεως κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον ἀντιληπτῆς καὶ οὐδεὶς ἐπομένως ἔ-

χει τὸ δικαίωμα νὰ εἴπῃ ὅτι τὸ ζήτημα τῆς ἀγωγῆς δὲν πρέπει νὰ λαμβάνῃ ὑπ' ὄψιν τὴν ἀλήθειαν ταύτην.

Οὕτω λοιπὸν πολλοὶ γονεῖς δὲν δικαιοῦνται νὰ βασιζονται ἐπὶ τοῦ διδασκάλου ἢ τοῦ ἱερέως, ἵνα οὗτοι πράξωσι πρὸς τὰ τέκνα αὐτῶν ὅ,τι ἔχουσιν ἐκεῖνοι λησιμονήσει νὰ πράξωσιν. Ὅταν τὸ παιδίον, μεταβαίνον εἰς τὴν Σχολήν, ἐξερχεται ἐκ περιβάλλοντος διεφθαρμένου, ὅπου οὐδεὶς ἀσχολεῖται περὶ τῆς διαπαιδαγωγήσεώς του, ὅπου ἀδιακόπως βλέπει καὶ παρακολουθεῖ κακὰ παραδείγματα, δὲν πρέπει τότε νὰ ἐκπληττώμεθα ἂν ὁ παιδαγωγὸς οὐδὲν ἐπιτυγχάνῃ, ἀφοῦ ὅ,τι ἄρχεται νὰ βλαστάνῃ παρὰ τῷ παιδίῳ ἀποπνίγεται ἐν τῷ οἴκῳ. Οὕτω δὲ συμβαίνει πολλάκις ὥστε κατὰ τὸ φθινόπωρον, ὅτε οἱ γονεῖς ἐμπιστεύονται τὰ τέκνα αὐτῶν εἰς τοὺς διδασκάλους πρὸς διαπαιδαγωγίαν, ἀναγκάζονται νὰ ὁμολογήσωσιν οὗτοι ὅτι τὸ τέκνον αὐτῶν ἔχει τόσον στρουθὸν χαρακτῆρα ὥστε εὐρίσκονται εἰς ἀμηχανίαν περὶ τοῦ πρακτέου «εἶνε μικρὸς δαίμων, λέγουσιν, ἀλλὰ βασιζόμεθα ἐπὶ τῆς διδασκαλίας καὶ διαπαιδαγωγείας καὶ εἴμεθα βέβαιοι, ὅτι θὰ μεταμορφώσῃτε αὐτὸν εἰς ἀληθῆ ἄγγελον». Ἀλλ' οἱ γονεῖς ἄς μάθωσι καλῶς, ὅτι ἐὰν καὶ οὗτοι πράξωσι ερρηγομένως τὸ καθήκον των, ὑπάρχει πιθανότης νὰ ἐπιτύχωσιν οἱ

διδάσκαλοι, ἐν ἐναντίᾳ ὅμως περιπτώσει πᾶσα προσπάθεια τῶν διδασκάλων θὰ καταλήξῃ εἰς τὸ μηδέν, ἐπειδὴ θὰ λείπῃ κατὰ τὸ ὁποῖον οὐδὲν δύναται κατόπιν νὰ ἀναπληρώσῃ.

Σήμερον εἶπερ ποτὲ εἶναι ἀνάγκη νὰ ἔχωμεν τέκνα καλῶς ἀνατεθραμμένα. Κατὰ τοὺς ἀρχαίους χρόνους μία μόνη ἐκλεκτὴ τῆς κοινωνίας μερὶς διηύθυνε τὰ κοινὰ πράγματα καὶ ἤρχετο ἢ μερὶς αὕτη νὰ ἦτο καλῶς διαπαιδαγωγμένη, ἵνα ὁ λαὸς ἐμπιστευθῆ εἰς αὐτὴν τὰς τύχας του. Ἀλλ' ἐν τοῖς σημερινοῖς πολιτεύμασιν ὅλοι ἐξασκοῦσι τὰ αὐτὰ δικαιώματα, τὰ αὐτὰ προνόμια καὶ ὅλοι ἔχουσι γνώμην νὰ εἴπωσιν ὡς ἐκλογεῖς περὶ τῶν δημοσίων πραγμάτων καὶ ὅλοι δύναται νὰ ἀνέλθωσιν εἰς ἀξιώματα καὶ ἐπιδράσωσιν ἐπὶ τῶν τυχῶν τῆς πατρίδος, καὶ πολὺ πιθανόν, ὅτι τὸ ῥεῦμα τοῦτο θὰ βαίνει ἐξογκούμενον σὺν τῇ προόδῳ τοῦ σοσιαλισμοῦ καὶ τῆς λαϊκῆς κυριαρχίας καὶ ὁ πρῶτος τυχῶν, ἀδιάφορον ἂν στερῆται μορφώσεως καὶ ἡθους δύναται νὰ ἀναχθῆ διὰ τῆς λαϊκῆς ψήφου εἰς τὰ ὑψίστα τῆς κυβερνήσεως ἀξιώματα. Κατὰ ταῦτα ἐπομένως λίαν ἐπικίνδυνον εἶναι, ἐὰν οἱ πολῖται εἶνε ἀνάξιοι τῶν προνομίων τούτων καὶ πᾶσα πρόοδος τῆς περὶ λαϊκῆς κυριαρχίας ἀντιλήψεως ἐπαυξάνει τὸν κίνδυνον τῆς Πολιτείας, ἐὰν ἢ μόρφωσις πάντων δὲν

εὐρίσκηται εἰς τὸ ὕψος τῶν δικαιωμάτων, ἅτινα διεκδικοῦσιν. Ὅφειλουσι λοιπὸν πάντες σήμερον νὰ εἶνε καλῶς ἀνατεθραμμένοι καὶ ἐκ τούτου προέρχονται καθήκοντα νέα, καθήκοντα πολυάριθμα καὶ σοβαρὰ διὰ τοὺς γονεῖς καὶ γενικῶς διὰ πάντας τοὺς δυναμένους νὰ εἴπωσιν ἢ νὰ ἴδωσι τι ἐν τῇ διαπαιδαγωγίᾳ καὶ μορφώσει τῆς νεολαίας. Φοβοῦμαι μήπως πολλοὶ λη-

σιμονοῦσι ταῦτα πάντα καὶ ὅτι διεκδικοῦντες τὰ δικαιώματά των λησιμονοῦσιν ἐπίσης τὰ ἐξ αὐτῶν ἀπορρέοντα καθήκοντα.

Εὐρισκόμεθα λοιπὸν εἰς τὸ ὕψος τῶν δικαιωμάτων μας; Δύναται τις ἀληθῶς νὰ διερωτηθῆ, βλέπων τὴν πορείαν, ἣν βαδίζουσι τὰ κοινὰ πράγματα.

(Κατὰ τὸ γαλλικόν)

† Ο ΤΡΑΛΛΕΩΝ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ

Ὁ Πρόδρομος Ἰωάννης, τὸ μεγαλύτερον τοῦ ὁποίου ὁμοφώνως ἐμαρτύρησαν ὁ Πατὴρ, ὁ Λόγος καὶ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα καὶ δι' ὃν ὁ Εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς ἐν κεφαλ. ζ', 28 ἔγραψε τὸ «οὐκ ἐγήγερται ἐν γεννητοῖς γυναικῶν μείζων Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ» κραταιωθείς πνευματικῶς ἐν τῇ ἀνῆλθει τῆς πίστεως καὶ ἐν τῇ ἰσχυροποιήσει τῆς θελήσεως αὐτοῦ ἐν τῇ ἐρήμῳ τῇ πρὸς βορρᾶν τῆς Νεκρᾶς θαλάσσης καὶ πρὸς δυσμὰς τοῦ Ἰορδάνου ποταμοῦ κειμένη, ἐγκαταλείπει τὴν ἐρημον ἔνθα διέμενε μέχρι τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν ὁ ἐκλεξάμενος αὐτὸν Θεὸς ὄρισεν εἰς φανέρωσιν καὶ ἀνάδειξιν αὐτοῦ πρὸς τὸν Ἰσραὴλ καὶ ἦν ἐν ταῖς ἐρήμοις ἕως ἡμέρας ἀ-

ναδείξεως αὐτοῦ πρὸς τὸν Ἰσραὴλ, καὶ παραγίνεται, ἔρχεται, ἐμφανίζεται ἐν τοῖς ἀνθρώποις, ἀφ' ὧν ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν μακρὰν εὐρίσκητο, ἔχων τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ ἀπὸ τριχῶν καμήλου, φέρων περὶ τὴν ὀσφὺν ζώνην δερματίνην καὶ τρώγων ἀκρίδας καὶ μέλι ἄγριον, ὅπως κηρύξῃ αὐτοῖς προσερχομένοις αὐτῷ ἐν τῇ ἐρήμῳ τῆς Ἰουδαίας βάπτισμα μετανοίας.

Ἡ φήμη τῆς ἐμφανίσεώς του ὡς Προφήτου διήγειρε τὴν περιέργειαν τῶν κατοίκων τῆς Ἰουδαίας καὶ τῆς περιχώρου τοῦ Ἰορδάνου καὶ «ἐξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν ἡ Ἱερουσόλυμα καὶ πᾶσα ἡ Ἰουδαία καὶ πᾶσα ἡ περιχώρος τοῦ Ἰορδάνου» οἱ μὲν περιεργείας ἔνεκεν, οἱ δὲ

ὅπως βαπτισθῶσιν ὡς καὶ ἐβαπτίζοντο ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ, ἐξιμολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν καὶ ἀκροώμενοι μετὰ προσοχῆς τῆς διδασκαλίας τοῦ νέου κηρύγματος αὐτοῦ. Τότε, καθ' ἣν δηλαδὴ ἐποχὴν ἦν ἰβαπτίζων ὁ Ἰωάννης ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ, παραγίνεται, ἔρχεται ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, ἔνθα διέμενεν, ὁ Ἰησοῦς πρὸς Ἰωάννην ἵνα βαπτισθῇ ὑπ' αὐτοῦ. Βαπτισθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἀνέβη εὐθύς, ὡς ἀναμάρτητος, ἀπὸ τοῦ ὕδατος, ἀμέσως δέ, ἐν πνευματικῇ σημασίᾳ ὑπερφυσικοῦ ἀνοίγματος, ἀνεψύχθησαν οἱ οὐρανοὶ καὶ εἶδε τὸ πνεῦμα τοῦ Θεοῦ καταβαῖνον, ὁμοιωμάτι περιστερᾶς, καὶ ἐρχόμενον ἐπ' αὐτόν, τὸν Σωτῆρα καὶ Λυτρωτὴν ἡμῶν Ἰησοῦν. Εὐθύς δ' ἀμέσως ἠκούσθη φωνὴ ἐκ τῶν οὐρανῶν ἐξερχομένη λέγουσα: «Οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ ἠδδόκησα» καὶ ὃν προώρισε καὶ ἐπηγγείλατο ὁ Θεὸς τῷ γένει τῶν ἀνθρώπων πρὸς σωτηρίαν μετὰ τὴν ἁμαρτίαν τῶν πρωτοπλάστων.

Ἱεροουργήσας τὸ βάπτισμα ὁ Πρόδρομος καὶ τελειώσας τὰ πρὸς Θεὸν σαφῶς δοθέντα αὐτῷ Μυστήρια ἐξηκολούθησε μετὰ τῆς αὐτῆς καὶ πλέον δυνάμεως τὸ κήρυγμα αὐτοῦ παρὰ τῷ λαῷ ὅτε μὲν παρηγορῶν καὶ παραμυθούμενος τὸν ἐν πνευματικῇ ταλαιπωρίᾳ καὶ ἀθλιότητι ζῶντα Ἰουδαίους λαόν ὅτι δὲ ἐπιτιμῶν αὐτὸν καὶ συνιστῶν

ἵνα καρποφορῇ εἰς ἔργα ἀγαθὰ, ἔργα ἄξια τῆς μετανοίας τῆς ἀπαραιτήτου πρὸς σωτηρίαν.

Ὡς ἦν ἐπόμενον, τοῦ γενικοῦ ἐλέγχου τῶν ἀνόμων πράξεων οὐδεὶς ἐξηρεῖτο οὐδ' αὐτοὶ οἱ βασιλεῖς καὶ ἡγεμόνες. Ὅτε δὲ ὁ κῆρυξ τῆς μετανοίας καὶ μεῖζων τῶν Προφητῶν, μαθὼν τὰ περὶ Ἡρώδου τοῦ Ἀντίπα, ὅστις ἦν τετράρχης, ἤλεγξεν αὐτὸν συζῶντα παρανόμως μετὰ τῆς συζύγου τοῦ ἑτεροθαλοῦς ἀδελφοῦ [τοῦ Ἡρώδου τοῦ Φιλίππου, Ἡρωδιάδος, θυμωθεὶς ὁ τοῦ νόμου ταῖς ποιναῖς ὑπεύθυνος καὶ ταῖς ἀσελγείαις τῶν ἡδονῶν συμφρορόμενος Ἀντίπας κατακλείει τὸν Ἰωάννην ἐν τῇ φυλακῇ πρὸς ἀκόλυτον ἐξακολούθησιν τῆς ἐλεγχθείσης φανλότητός του. Ἐπειδὴ δὲ καὶ ἐκεῖθεν ὁ Βαπτιστὴς ἤλεγχε τὸ ἔργον τῆς ἐπονειδίστου μοιχείας κτείνει, κατὰ Ἰώσηπον, ὁ Ἡρώδης «Ἰωάννην ἀγαθὸν ἄνδρα καὶ τοὺς Ἰουδαίους κελεύοντα ἀρετὴν ἐπασκοῦντας καὶ τῇ πρὸς ἀλλήλους δικαιοσύνη καὶ πρὸς τὸν Θεὸν εὐσεβεῖα χρωμένους βαπτισμῷ συνιέναι»... καὶ οὕτως ὁ Πρόδρομος καὶ Βαπτιστὴς συμπληρώσας τὴν ἀποστολὴν του καὶ τὸν χαρακτῆρά του διὰ τοῦ μαρτυρίου του, ὅπερ ὑπῆρξε τὸ λαμπρότερον ὠροαῖσμα τοῦ ἐξόχου στεφάνου του, ἀνεδείχθη ὁ ἥρωος ὁ μέγας ὡς ἦτο μέγ.ς ἐν τοῖς Προφήταις καὶ μέγας ἐν γεννητοῖς γυναικῶν.

Κ. Ζ.

Ο ΙΗΣΟΥΣ ΕΝ ΤΗ ΕΡΗΜΩ

Ο ΠΕΙΡΑΣΜΟΣ

Τότε ὁ Ἰησοῦς ἀνήχθη εἰς τὴν ἔρημον ὑπὸ τοῦ Πνεύματος, πειρασθῆναι ὑπὸ τοῦ διαβόλου, (Ματθ. Δ', 1.)

Τὰ Ἱερὰ Εὐαγγέλια δὲν ὀρίζουσι τὴν ἔρημον, εἰς τὴν ὁποίαν τὸ Πνεῦμα μετὰ τὸ βάπτισμά του ἔφερε τὸν Ἰησοῦν. Ἡ ἀρχαιοτάτη παράδοσις μετὰ σεβασμοῦ παρηκολούθησε τὰ ἴχνη τοῦ Ἰησοῦ εἰς τὴν ὄρεινὴν καὶ ἀγρίαν χώραν, ἣν ἐκτεινομένην πρὸς δυσμὰς ἄνω τῆς Ἱεριχῶ μέγροι τῶν ὑψωμάτων τῆς Βηθανίας, τὴν χαρακτηριζομένην ἄνευ προσδιορισμοῦ «ἡ ἔρημος». Μετὰ τὸ βάπτισμά Του ὁ Ἰησοῦς, ἐγκατέλιπε τὸν Ἰορδάνην, διήλθε τὴν πεδιάδα τῆς Ἱεριχῶ καὶ ἀφῆκων ἀριστερὰ τὴν πόλιν, ἀνερχομένη εἰς τὰς ἀποτόμους κλιτύας τοῦ ὄρους, τοῦ ὀνομαζομένου σήμερον «Σαραντάριον», ἔνθα συνέβη ἢ ἐν τοῖς τρισὶν Εὐαγγελίοις περιγραφομένη σκηνὴ τοῦ πειρασμοῦ, ἣτις μᾶς δίδει ἰδέαν τοῦ πολέμου, τὸν ὁποῖον ὑποχρεοῦμεθα νὰ διεξάγωμεν ὡς ἄνθρωποι. Ἀνέβη εἰς τὸν πετρώδη ὄγκον τοῦ Σαρανταρίου Ὅρους ὅστις φαίνεται οἰοῖται πεπυρακτωμένος ὑπὸ πυρ-

καῖας. Βαθεῖαι χαράδραι χωρίζουσιν ἀπ' ἀλλήλων τὰς πέντε ἀποτόμους κορυφᾶς, εἰς τὰς πλευρὰς τῶν ὀποίων οἱ ἄνεμοι καὶ αἱ βροχαὶ ἐσηματίσαν διάφορα κοιλώματα, ἅτινα ἠῦρνε κατόπιν ἡ χεὶρ τῶν μοναχῶν, ἐν τῷ μέσῳ τῆς ὑψηλοτέρας ἐκ τῶν πέντε τούτων κορυφῶν, οἱ πιστοὶ τιμῶσιν ἐν σπήλαιον, τὸ ὁποῖον ἐστέγασε τὸν Ἰησοῦν κατὰ τὴν ἐν τῇ ἐρήμῳ διαμονὴν του. Ὅδὸς σκαλισθεῖσα ἐν τῷ βράχῳ ὀδηγεῖ πρὸς τὸ σπήλαιον τοῦτο, ἔνθα ζῶσι μετὰ τῶν πτηνῶν τοῦ οὐρανοῦ, τῶν ἀετῶν καὶ τῶν φοινίκων, ὑπεράνω τῆς γῆς ὀρθόδοξοὶ τινες μοναχοί.

Ἐπὶ τοῦ ὕψους τῆς κορυφῆς ταύτης, ὁ ὀφθαλμὸς σταματᾷ τεταμβωμένος ἐνώπιον τοῦ πανοράματος, τὸ ὁποῖον ἐκτυλίσσεται κυκλοτερῶς εἰς τὸν ὀρίζοντα. Πρὸς ἀνατολὰς φαίνεται ὀλόκληρος ἡ πέραν τοῦ Ἰορδάνου χώρα μετὰ τὸ ὀροπέδιον τῆς ἀρῆς βουρῆν τὸ ὄρος Ἐρμών μετὰ τὴν χιονόλευκον κορυ-

φήν του, πρὸς νότον ἢ Νεκρὰ θάλασσα στιλπνὴ καὶ λεία ὡς πλάξ ἀργύρου καὶ πρὸς δυσμὰς ἢ ἔρημος χώρα τοῦ Ἰούδα μὲ τοὺς ἀναριθμήτους κώνους της, ἐφ' ὧν αἱ βροχαὶ τοῦ χειμῶνος μόλις ἐπι-

ώδηγησε τὸν Ἰησοῦν. Τὸ ἐν τῷ βράχῳ σπήλαιον ἐχρησίμευεν ὡς κατασκήνωμα, σύντροφοι δὲ τὰ ἄγρια θηρία ἐν μέσῳ τῶν ὁποίων ἔζη. Ἐν τῇ νεκρᾷ ταύτῃ φύσει, μόνον αἱ ἀναμνήσεις ὀμιλοῦσιν εἰς

«Ἡρώδης, ἰδὼν ὅτι ἐνεπαίχθη ὑπὸ τῶν μάγων ἐθυμώθη λίαν, καὶ ἀποστείλας ἀνείλε πάντας τοὺς παῖδας τοὺς ἐν Βηθλεὲμ καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ὄροις αὐτῆς, ἀπὸ διετοῦς καὶ κατοπέζω, κατὰ τὸν χρόνον, ὃν ἠκρίβωσε παρὰ τῶν μάγων».

(Ματθ. β', 16.)

τρέπουσι νὰ βλαστάνῃ ἀραιὰ γλόη καιομένη μὲ τὰ πρῶτα θάληπυ τοῦ θέρους. Ἐρημος καὶ ὄρος, δύο μεγάλα ἠνωμένα πλήρη μεγαλοπρεπείας καὶ αὐστηρότητος. Ἴδου τὸ καταφύγιον εἰς τὸ ὁποῖον τὸ Πνεῦμα

τὸν ταξειδιώτην. Ὁ οὐρανὸς εἶνε πλήρης λαμπρότητος καὶ θείων φωνῶν. Ἡ εἰκὼν τοῦ ζῶντος Χριστοῦ φαίνεται κυματίζουσα ἐπὶ τῶν λόφων τούτων. Ἄκων τις παρίσταται εἰς τὸ ἐνδόμυχον δρᾶμα τῶν σκέ-

ψεων τοῦ Ἰησοῦ καὶ θεωρεῖ μετὰ σεβασμοῦ τὰ συντριμματα τοῦ βράχου, ὅπου ἴσως ἀνεπαύθη οὗτος.

Ὅταν ἐξ τοῦ ὕψους τῶν βράχων τούτων ἠτένιζεν ὁ Ἰησοῦς τὴν κοιλάδα τοῦ Ἰορδάνου, τὴν ὁποίαν πρὸ ὀλίγου ἀφήκεν, ἔβλεπε τὸ πλήθος πανταχόθεν συρρέον πρὸς ἔκεινον, ὅστις προητοίμαζε τὰς ὁδοὺς του καὶ ἐκάλει τοὺς ἀνθρώπους εἰς μετάνοιαν. Εἰς τὸ ἀντίθετον δὲ σημεῖον τοῦ ὀρίζοντος, εἶχεν ὑπὸ τὰ ὄμματά του τὴν ἀπὸ τῆς Ἱερικῶ εἰς Ἱερουσαλήμ ἄγουσαν ὁδόν, ἣν ἔμελλε νὰ ἀκολουθήσῃ ἡμέραν τινά, μετὰ τῶν μαθητῶν του βαδίζων πρὸς τὸν θάνατον.

Ἡ διαμονὴ τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῇ ἐρήμῳ ὑπῆρξε πρῶτιστα προσευχή, θεωρία, ἀπορρόφησης ὅλων τῶν ἀνθρωπίνων δυνάμεών του ἐν τῷ Θεῷ καὶ Πατρὶ του. Μόνοι ἐκεῖνοι, οἵτινες ἐδοκίμασαν τὴν ἔξαρσιν, τοὺς ἀρπαγμοὺς καὶ τὰς ἐκστάσεις, οἵτινες βαθύτατα ἀνέπνευσαν ἀπὸ τὸν χεῖμαρρον τῆς θείας χαρᾶς, οἵτινες ἤκουσαν, ὡς ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, τὰ μυστικὰ ῥήματα τοῦ οὐρανοῦ, τὰ ὁποῖα δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ διηγηθῇ ὁ ἐπαναπεσὼν εἰς τὴν γῆν ἄνθρωπος, οἱ ἄγιοι μόνοι θὰ ἦσαν εἰς θέσιν νὰ διίδωσιν ἀκτῖνάς τινας τῆς ψυχῆς τοῦ Ἰησοῦ, προσευχομένον, λατρεύοντος, θεωροῦντος. Ἐκεῖ ἐν τῇ ἀπομονώσει ὁ Ἰησοῦς ἐθεώρησεν ἐν τῇ βουλήσει τοῦ Θεοῦ Πατρὸς Του, τὸ μεγα-

λεῖον καὶ τὴν ὠραιότητα τῆς μελλούσης ὑψηλῆς καὶ κοσμοσωτηρίου ἀποστολῆς του. Ἀνεμέτρησε καλῶς τὰς δυσκολίας τοῦ ἔργου του καὶ προησθάνθη τὰς θλίψεις καὶ τὰς θυσίας. Τὴν παραμονὴν τῆς ἐν τῷ κόσμῳ δράσεώς του διεισέδυσεν εἰς ὅλας τὰς βουλάς καὶ ἀποφάσεις τῆς θείας σοφίας, τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς ἀπείρου εὐσπλαγχνίας τοῦ Θεοῦ, ἵνα σώσῃ τὸν ἀπολωλότα ἄνθρωπον. Ἡ ἀγωνία, ὁ Γολγοθᾶς καὶ ὁ αἱματηρὸς θάνατος ἀπεκαλύφθησαν πρὸ τῶν ἀνοικτῶν εἰς τὸ αἰώνιον φῶς ὀφθαλμῶν του. Ἐκεῖ, εἰς τὴν ἔρημον, ἐγνώρισεν ἀφ' ἑνὸς μὲν τὰ σκιρτήματα τῆς πλημμυρούσης ἐκ τῆς χαρᾶς τοῦ Θεοῦ ψυχῆς, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὰς ἀγωνίας καὶ θλίψεις ψυχῆς βεβαρημένης ἕνεκα τῆς θείας τῶν τρομακτικῶν ἀγώνων, οἵτινες τὴν ἀνέμενον.

Ἡ ἔρημος διὰ τοὺς θρησκευτικούς ἀνδρας ὑπῆρξε πάντοτε θέλητρον, καθ' οὗ δὲν ἠδύνατο νὰ ἀντιστῶσιν οἱ πάντες διηλθον ἐν αὐτῇ τὰς καλλιτέρας στιγμὰς τῆς ζωῆς των, ἐχρησίμευσεν διὰ τοὺς μεγάλους ἀνακαινιστὰς καὶ ἀναμορφωτὰς τὸ κατώφλιον τῆς ἐνεργοῦ ζωῆς. Πάντες οἱ μεγάλοι ἀναμορφωταὶ ἐστόμωσαν τὸς δυνάμεις των ἐν τῇ ἐρήμῳ. Καὶ ὁ Ἰησοῦς μέλλει πολλάκις νὰ συμβουλευθῇ κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἐνεργοῦ δημοσίας ζωῆς του τὴν ἀπομόνωσιν τῆς ἐρήμου, εἰς ἣν κατέφυγε καὶ τὴν

μετεχειρίζετο ὡς ἔρον τῆς προσευ-
χῆς, μέσον νὰ ἀναπαύσῃ τὸ πνεῦμα
καὶ νὰ ἐκφύγῃ τὰς παγίδας καὶ
τὸν διωγμὸν. Ἀποσυρόμενος σήμε-
ρον εἰς τὴν ἔρημον μετὰ τὸ βάπτι-

σιν μεγάλης τινὸς ἀποστολῆς ἐν τῷ
κόσμῳ, βεβαρημένος ὑπὸ τὸ βάρος
τῆς εὐθύνης του, κατατρομαγμένος
ἐκ τῆς ἰδίας του ἀδυναμίας, ἀγα-
πᾶ νὰ κάμπτη πρὸς ἑαυτόν, μα-

Θεὸς τὸ τεχνέν, ἡ δὲ μήτηρ Παρθένος

Τί μείζον ἄλλο καινὸν εἶδεν ἢ κτίσις;

σμά του, θέλει νὰ διέλθῃ καὶ αὐ-
τὸς τὴν φάσιν ταύτην τῆς πλήρους
περισυλλογῆς, ἥτις, ἐν τῷ βίῳ τῶν
ἀνθρώπων τῆς δράσεως προηγείται
πάντοτε τῆς ἐκτελέσεως τοῦ ἔργου

των. Ἐκεῖνος, ὅστις ἔλαβε συνείδη-
κράν τοῦ θορύβου. Ἡ ἀπομόνω-
σις προσεγγίζει τὸν ἄνθρωπον πρὸς
τὸν Θεόν, καθαρίζει τὴν καρδίαν
καὶ τὰς σκέψεις, στομώνει τὰς ἄν-

δρικὰς ἀποφάσεις, ἐδραιώνει τὸ θάρ-
ρος, καθιστῶσα αὐτὸ τολμηρὸν καὶ
προετοιμάζει τοὺς δυνατούς.

Ὁ Μωϋσῆς κατέφυγεν εἰς τὴν
μοναχικὴν κορυφὴν τοῦ Χωρήβ διὰ
νὰ ζητήσῃ τὸν Θεόν. Ὁ Ἡλίας ἐ-
ζήτησεν ἄσυλον κατὰ τῶν ἀνθρώ-
πων ἐν τῇ ἐρήμῳ. Ὁ Ἰωάννης ὁ
Βαπτιστὴς ἔζησεν ἐν τῇ ἐρήμῳ με-
γαλῶν καὶ ἐνδυναμούμενος διὰ
τῆς Πεύματος. Ὁ Ἀπόστολος Παῦ-
λος ἀπεμονώθη ἐν ταῖς ἀκατοικη-
τοῖς ἐρήμοις τῆς Ἀραβίας ἐπὶ τρι-
ετίαν, ἵνα ἐκεῖ μελετήσῃ τὴν φωνὴν
Ἐκείνου, ὅστις τὸν ἔρριψε κάτω
ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τῆς Δαμασκοῦ. Καὶ
οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἐσταυρωμένου
φεύγοντες τὴν διαφθορὰν τοῦ κό-
σμου, ἀπερροφημένοι ἐν τῇ θεω-
ρίᾳ, πεινῶντες τὴν αἰώνιον ζωὴν,
θὰ ταφῶσιν ἡμέραν τινὰ σωρηδὸν
ἐν ταῖς ὁπαῖς τῶν βράχων, εἰς τὸ
βάθος τῆς Θηβαΐδος. Ὅλοι οἱ με-
γάλοι Πατέρες πρὶν καταπλήξωσι
τὸν κόσμον διὰ τῆς σοφίας καὶ τῆς
δραστηριότητός των, ἐστόμωσαν τὰς
δυνάμεις των ἐν τῇ ἐρήμῳ διὰ τῆς
περισυλλογῆς, τῆς μελέτης, τῆς προ-
σευχῆς καὶ τῆς ἀσκήσεως. Ἐὰν δὲ
σήμερον παρατηρῆται ἐν τῇ Ἐκ-
κλησίᾳ ἡμῶν λειψανδρία καὶ ἔλλει-
ψις χαρακτήρων, φλεγομένων ὑπὲρ
τῶν ἰδανικῶν, τοῦτο προέρχεται δι-
ότι ἐλησμονήθη ὁ θεμελιώδης ὄρος
τῆς κραταιώσεως τῶν χαρακτήρων,
ἢ ἐν τῇ ἐρήμῳ δηλονότι ἐπὶ ἱκανὰ
ἔτη περισυλλογῆ, προσειχῆ, μελέτη,

ἄσκησις καὶ μετὰ τοῦ Πνεύματος
τοῦ Θεοῦ ἐπαφή. Οἱ πάντες δι-
πτονται εἰς τὸν πρακτικὸν βίον ἀ-
κατάρτιστοι καὶ ἐν τῷ ἀγῶνι κατὰ
τῆς κακίας ἀντὶ νὰ νικήσωσι τὸ
κακόν, νικῶνται ὑπ' αὐτοῦ, συμφύ-
ρονται μετὰ τοῦ κόσμου, ἐλκύονται
ὑπὸ τῶν ἡδονῶν του, δὲν ἔχουσι
τὴν δύναμιν νὰ ἀντιπαλαίσωσι κατὰ
τῶν ποικίλων παγίδων καὶ ἀντὶ νὰ
μεταμορφώσωσι τὸν κόσμον καὶ
τὸν ἀναβιβάσωσι πρὸς ἑαυτοὺς κα-
τέρχονται αὐτοί, κατακληιδουῦνται
καὶ ζητοῦσι νὰ ἐπιβληθῶσι διὰ τῆς
διανοίας μόνον, αὐτοὶ καθ' ἑαυτοὺς
οἰκτρὰ ἠθικὰ νανάγια καὶ πτώματα
κατακείμενοι.

Ὁ προορισμὸς τοῦ Χριστοῦ δὲν
τὸν ἐκάλει ποσῶς νὰ προσκολληθῆ
ἐπὶ μακρὸν εἰς τὴν ἔρημον, ἀλλ' ἁ-
πλῶς κάμνει μικρὸν σταθμὸν
ἐν αὐτῇ. Δὲν μεταβαίνει εἰς τὴν ἔ-
ρημον νὰ ζητήσῃ ἐν αὐτῇ τὸν θεὸν
ὡς ἡμεῖς, διότι τὸν φέρει μεθ' ἑ-
αυτοῦ· δὲν ἔρχεται νὰ συλλέξῃ τὸν
λόγον του, διότι τὸν ἀκούει παν-
ταχοῦ καὶ πάντοτε εἰς τὴν Ναζαρέτ
ὡς ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ἐν μέσῳ τοῦ
πλήθους, ὡς ἐν τῇ σιωπηλῇ φύσει
τῆς ἐρήμου. Δὲν ἔρχεται ἐνεῖ νὰ
ὄριμάσῃ τὸ Μεσσιακὸν σχέδιόν του.
Τὸ σχέδιον τοῦτο εἶνε ὀλόκληρον
ἐν τῷ Πνεύματι, τὸ ὁποῖον τὸν φω-
τίζει, τὸ ὁποῖον εἶνε ὁ σύμβουλος
καὶ ἡ δύναμις του, ἥτις τὸν ὠθεῖ,
καὶ εἰς ἡν πάντοτε καὶ πληρέστατα
ὕπακούει.

(ἀκολουθεῖ)

Ἄρθρον κυριακὴν 13 Ἰανουαρίου οἱ ἱεροζήριτες τῆς ὀρθόδοξης ἀδελφότητος «Ἐυσεβείας» θὰ κηρύξωσιν ὡς ἑξῆς :

Ὁ ἱερολογ. κ. Γρ. Ὁρφανίδης π. μ. ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ Φασουλᾶ.

Ὁ ἐλλόγ. κ. Π. Παπαδήμου π. μ. ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ (Σεβδίσιου).

Ὁ ἐλλόγ. κ. Π. Κασιναβάκης π. μ. ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ Ἀγ. Βουκόλου, μ. μ. δὲ ἐν τῇ σχολῇ Ἀγ. Τρύφωνος.

Ὁ ἐλλόγ. κ. Β. Εὐθυμίου π. μ. ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ Ἀγ. Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου (Ἄνω Συνοικίας), μ. μ. δὲ ἐν τῇ σχολῇ Ἀγ. Αἰκατερίνης.

Ὁ ἐλλόγ. κ. Ἀνδρ. Κουρνιακῆς μ. μ. ἐν τῇ σχολῇ Ἀγ. Νιζολάου.

Σημ. Τὸ ἐν ταῖς σχολαῖς κήρυγμα ἀρ-
χεται τὴν 3ην ὥραν μ. μ.

ΔΗΛΩΣΙΣ

Ἐπειδὴ ἐν τῷ πανηγυρικῷ τεύχει τῶν Χριστουγέννων δὲν ἐπέτυ-
χον αἱ εἰκόνας ὡς ἐκ τῆς κακῆς
ποιότητος τῆς μελάνης, ἵνα μὴ στε-
ρήσωμεν τοὺς ἀναγνώστας τοῦ πε-
ριοδικοῦ ἡμῶν τῆς εὐχαριστήσεως
νὰ ἀπολαύσωσι τὰς καλλιτεχνικὰς
ταύτας εἰκόνας, ἀναγκάζομεθα νὰ
ἀναδημοσιεύσωμεν αὐτὰς ἐν τῷ
ἀνὰ χεῖρας φυλλάδιῳ.

Ἡ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ

*Λιδεσιμοιογιώτατον Λακε-
ζάριον κ. Ἐσαμάτιον Δόβολαν
(Καϊσλάρ), Λιδεσιμοιογιώτατον
Παωᾶ Ἄγγερον (Sari-yer-Bo-
σπόρου Κων)πόλεως) καὶ κ. κ.
Ἄδινάσιον Ξανδόαυρον (Μου-
δανιά), Σ. Σ. Σιωτόαυρον (Σό-
μα), Πέτρον Παζαρίδην (Πέραν
Κων)πόλεως), Νικόλαον Δ.
Στραϊκαν (Ἀθήνας), Ἰωάννην
Περίδην (Κῶ), Δεόδωρον Ἀ-
λεξίου (Καράκιοι Μαγνησίας)
καὶ Δημήτριον Μαρκόαυρον
(Βαθῦ-Σάμου).*

Ἐπιστολαί σας ἐλή-
φθησαν. Ἀπάντησιν τα-
χυδρομικῶς.

*Πανοσιοιογιώτατον Ἀρχι-
μανδρίτην κ. Κύριλλον Γιαν-
νητσούδην (Χατζηλέριον-Τσομ-
πανησιᾶς) καὶ Κον Ἀσόστο-
ρον Κ. Μαρούσδραν (Ἀριαν
Ἡπίρου).*

Συνδρομηταὶ ἐνεγρά-
φητε φυλλάδια ἀπεστά-
λησαν.

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ

Ἐν Σμύρῃ	Γρ. ἀργ.	24
» ταῖς ἐπαρχίαις	»	30
» τῷ ἔξωτερικῷ	φρ. χρ.	7
» Ἀμερικῇ	φρ. χρ.	10

Ἐκαστον τεύχος μεταλλικὰ 2